

Wyrok z dnia 20 kwietnia 2001 r.

II UKN 347/00

Codzienne, zwyczajowe dokonywanie zakupów artykułów spożywczych podczas odbywania najkrótszej drogi z pracy do domu nie przerywa tej drogi, także wówczas, gdy dokonaniu zakupu towarzyszy spożycie alkoholu, które w żadnym stopniu nie wpłynęło na zdarzenie wypadkowe.

Przewodniczący SSN Zbigniew Myszkowski (sprawozdawca), Sędziowie SN:
Maria Tyszel, Andrzej Wróbel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2001 r. sprawy z wniosku Mariana T. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B. o uznanie zdarzenia za wypadek, na skutek kasacji organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 23 marca 2000 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku wyrokiem z dnia 23 marca 2000 r. zmienił zaskarżony przez Mariana T. wyrok Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku z dnia 19 listopada 1999 r., oddalający odwołanie od decyzji organu rentowego odmawiającej przyznania mu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku w drodze z pracy do domu i przekazał organowi rentowemu ustalenie wysokości i wypłatę jednorazowego odszkodowania uzależnionego od stwierdzonego („procentowo”) uszczerbku na zdrowiu wskutek tego wypadku. W sprawie tej ustalono, że ubezpieczony w dniu 18 września 1998 r. po opuszczeniu zakładu pracy udał się w kierunku przystanku autobusowego, skąd autobusem linii nr 19 powracał z pracy do domu. W drodze tej zatrzymał się w sklepie spożywczym, w którym dokonywał codziennych zakupów i gdzie wypił trzy piwa. Następnie skierował się na przystanek i wsiadł do autobusu. Podczas ruszania pojazdu wypadł z niego przez niezamknięte drzwi i do-

stał się pod koła, wskutek czego doznał zmiżdżenia goleni z dwupoziomowym złamaniem, kości strzałkowej z odwarstwieniem i ubytkami kończyny. Kierowca autobusu w postępowaniu karnym został uznany za winnego spowodowania tego wypadku na skutek nieumyślnego naruszenia zasad bezpieczeństwa. Na podstawie takich ustaleń Sąd pierwszej instancji przyjął, że ubezpieczony wskutek wypicia trzech piw w sklepie spożywczym przerwał drogę z pracy, przez co utracił prawo do domagania się przyznania mu prawa do jednorazowego odszkodowania. Stanowiska tego nie podzielił Sąd Apelacyjny, który argumentował, że wyłącznie winnym spowodowania wypadku ubezpieczonego był kierowca autobusu, który ruszył pojazdem przy niezamkniętych drzwiach pojazdu, co spowodowało wypadnięcie ubezpieczonego na zewnątrz i jego wypadek. W ocenie tego Sądu, ubezpieczony spożywając po ciężkim dniu pracy przy wysokiej temperaturze powietrza piwo w sklepie spożywczym przy okazji dokonywania tam codziennych zakupów nie przerwał odbywania drogi z pracy do domu, albowiem przerwa ta była życiowo uzasadniona.

W kasacji organu rentowego podniesiono zarzut naruszenia art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144 ze zm.) w związku z § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 17 października 1975 r. w sprawie zasad i trybu orzekania o uszczerbku na zdrowiu oraz wypłacania świadczeń z tytułu wypadku przy pracy, w drodze do pracy i z pracy oraz chorób zawodowych (Dz.U. Nr 36, poz. 189) - przez przyjęcie, że droga odwołującego się z pracy do domu nie została przerwana i jej czas nie przekroczył granic potrzeby. Zdaniem skarżącego ubezpieczony swoim postępowaniem, polegającym na wypiciu trzech piw, doprowadził się do stanu nietrzeźwości, a tym samym miał ograniczoną poczytalność, przeto przerwy w drodze z pracy do domu związanej z piciem piwa nie można uznać za życiowo uzasadnioną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 393¹¹ KPC Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach kasacji, które wytyczają zarzuty kasacji oraz ich uzasadnienie. Skarżący podniósł wyłącznie zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego, co oznacza według utrwalonej judykatury związanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi i oceną zebranego materiału dowodowego dokonanyymi przez sąd drugiej instancji (por. wyrok

Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 1997 r., I PKN 58/97, OSNAPiUS 1997 nr 22, poz. 436). Inaczej rzecz ujmując, ustalenia faktyczne i ocena materiału dowodowego nie mogły być skutecznie zakwestionowane przez podniesiony w kasacji zarzuty naruszenia prawa materialnego. Sąd Najwyższy podzielił pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny, że codzienne, tj. zwyczajowe dokonywanie zakupów artykułów spożywczych w sklepie spożywczym podczas odbywania najkrótszej drogi z pracy do domu nie przerywa drogi z pracy, także wówczas, gdy dokonywaniu zakupów towarzyszyło spożycie alkoholu (wypicie trzech piw), po zakończeniu ciężkiej pracy fizycznej przy wysokiej temperaturze powietrza, które w żadnym stopniu nie wpłynęło na zdarzenie wypadkowe. Sąd drugiej instancji trafnie argumentował, że ta życiowo uzasadniona krótka przerwa w drodze z pracy miała na celu zrealizowanie codziennych zakupów artykułów spożywczych, a wnioskodawca nie przerwał tej drogi w celu konsumpcji piwa, które spożył przy sposobności dokonywania zakupów - w czasie oczekiwania w kolejce na uregulowanie rachunku, nie przerywając odbywania drogi z pracy do domu. Warto też sygnalizować, że w świetle miarodajnych ustaleń Sądów meriti nie potwierdziło się zarzucane w odmownej decyzji organu rentowego przyczynienie się ubezpieczonego w znacznym stopniu do wypadku w drodze z pracy wskutek spożycia alkoholu (art. 8 ust. 1 ustawy wypadkowej), skoro za wyłącznie winnego spowodowania wypadku uznany został kierowca autobusu, którym ubezpieczony podróżował z pracy do domu.

Mając powyższe na uwadze kasacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 393¹² KPC.

=====